პროლეტარიანებო ყველნ კავეყნისნ, მეერთლეთ!

კომუნისტი

მეოთხე წელიწადი

საქართ. კომუნისტური პარტიის ცენტრალური ტ თბილისის კომიტეტის და სრულიად საქართველოს მუშათა-გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების ცენტრ. აღმასკომის ორგანო

რედაქცია თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 24, ყოფილ. სართული

მთავარი კანტორა თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი ტელეფონი 10—49

რედაქციაში საქმეებთან მოლაპარაკება შეიძლება ყოველდღე გარდა კვირა-უქმეებისა 10—11 საათ.

ტელეფონები (რედაქტორის 14—76 (მდივანის 10—58

ბელისმოწერის ფასი: მუშა-მოსამსახურეთ—65 კ., დაბარნენებისათვის ქალაქში—33 კ., ქალაქს გარეშე—95 კ. ხელისმომწერნი მიიღებენ „ჩირაღდანს“. განცხადებები: სრულიადრუსეთი—20 კ. აწყობა ციფრებით—25 კ. სამლოდვიარო 5 მან. დოკუმენტების დაკარგვა—30 კაპ. გაბაცადებები მიიღება 3 საათამდე.

ექსპედიციის ტელეფ. 5—43

დღიური

— ესპანეთის ჯარები მაროკოში უკან იხევენ.
— გადადგა ფინეთის მთავრობა.
— ავსტრიაში შესდგა ახალი მთავრობა.
— ჭრილობებისაგან გარდაიცვალა ინგლისის ჯარების სარდალი ეგვიპტეში.
— ოსმალეთში დაარსდა ახალი—რესპუბლიკანურ-მონარქისტული პარტია.
— ირლანდიის პარლამენტში არჩევნების დროს გაიმარჯვეს რესპუბლიკანელებმა.
— ჩეხო-სლოვაკიის მთავრობა ითხოვს 120,000 მოსამსახურეს.
— პოლონეთის მთავრობამ სიკვდილით დასაჯა ორი პარტიზანი

შაბათი, 22 ნოემბერი 1924 წ. — ყოველდღიური გაზეთი — ფასი 5 კ. № 267 (1122)

ბრძოლა პროფმოძრაობის მთლიანობისთვის

„საბჭოთა კავშირის მუშები მაგალითს აძლევენ მსოფლიო პროლეტარიატს“

„ფორვერტსი“ კამპანიას აწარმოებს პროფმოძრაობის გაერთიანების წინააღმდეგ

გურეუშაზიას აშინებს პროფმოძრაობის გაერთიანების შესაძლებლობა

„ფორვერტსი“ სცდილობს მიჩქმალოს იმ განცხადების მნიშვნელობა, რომელიც გააკეთა პერსელმა პროფკავშირთა საკავშირო ყრილობაზე.

მხარს უჭერენ მთლიანობას

ბერლინის მკინძავთა დადგენილება

ბერლინი. 20 ნოემბ. ბერლინის მკინძავთა კავშირის ოპოზიციონური ჯგუფის კრება მიემხრო პროფმოძრაობის მთლიანობას ნაციონალურ და საერთაშორისო მასშტაბით. კრებამ ერთხმად მიიღო ასეთი შინაარსის რეზოლიუცია.

„გაუმარჯოს პროფმოძრაობის მთლიანობას“

მოსკოვი. 21 ნოემბ. შესდგა რკინიგზელების ცეკას პლენუმის სხდომა, რომელიც მოწვეული იყო ინგლისის პროფკავშირთა დელეგაციის წევრებს—ინგლისის მემანქანეთა და ცეცხლის გამჩაღებელთა კავშირის გენერალურ მდივნის ჯონ-ბრომლეის სატეიცემლოთ.

რკინიგზელთა კავშირის ცეკას თავმჯდომარე ანდრეევი მიესალმა ინგლელის რუსეთის რკინიგზელების სახელით.

ბრომლეიმ სიტყვაში თქვა, რომ ის დიდათაა ნასიამოვნები ძმური მიღებით. „ჩვენ გვიყვარს რუსეთის მუშებიო“, სთქვა ბრომლეიმ, „არა მარტო იმიტომ, რომ ისინი კარგი ხალხია, არამედ იმიტომ, რომ ისინი აკეთებენ მუშათა საერთო საქმეს და უჩვენებენ გზას საერთაშორისო პროლეტარიატს“.

ინგლისის მემანქანეთა და ცეცხლის გამჩაღებელთა კავშირს არა ერთხელ დაუმტკიცებია, რამდენად ერთგულ-მეგობრობა ის რუსეთის მუშათა მეგობრობას. რუსეთ-პოლონეთის ომის დროს, როდესაც ლოიდ-ჯორჯი აპირობდა სამხედრო მასალის გაგზავნას პოლონეთში, მემანქანეთა და ცეცხლის გამჩაღებელთა კავშირმა აუკრძალა მას დელეგაცია, რომელიც შედიოდა ავრეთვე ჯონ-ბრომლეი. დეპუტაციამ გასაცხადა, რომ თუ ერთი უუმბარაც კი იქნება გაგზავნილი პოლონეთში, კავშირი მიიღებს გამბედულ ზომებს. **ხომბარი მასალა და ხურხათ-სანოვაგე ალარ იქნა გაგზავნილი.**

„როდესაც რუსეთში მოვდიოდით, ჩვენ გვაშინებდნენ, რომ აქ დაგვხვდება საშინელება. ამის ნაცვლათ ჩვენ ვნახეთ უდიდესი ორგანიზაცია—**ძველი კოლექტივი, რომელიც მზადაა გაიღოს ახალი მასვერპლი პროლეტარიატის გასანთავისუფლებლად კაპიტალის უღლისაგან. გაუმარჯოს ხაბჭოთა რუსეთს! გაუმარჯოს მთელი მსოფლიოს მუშათა მთლიან ინტერნაციონალს!**“ ბრომლეის უმართავენ ხანგრძლივი ოვაციებს.

შემდეგ ბრომლეის მიესალმენ კურსკის რკინის გზის მუშები, მოსკოვის რკინის გზის კვანძის მუშა ქალები, რომელთაც სთხოვეს მას გადასცეს სალამი ინგლისის მუშებს **და** ნუშა-ქალებს. ესალმებიან აგრეთვე ახალგაზრდა პიონერები. პიონერების რაზმის დადგენილებით ბრომლეის არჩენენ საპატიო პიონერათ. პიონერიქალი წითელ გალსტუხს უკეთებს ბრომლეის.

ერთხმად მიღებულ რეზოლიუციაში რუსეთის რკინიგზელები სთხოვენ ბრომლეის გადასცეს ინგლისის პროლეტარიატს სალამი და თხოვნა ენერგიული ბრძოლით ხელი შეუწყოს პროფესიონალურ მოძრაობის მთლიანი ფრონტის შექმნას.

უდიდესი წერილი

ბერლინი. 20 ნოემბერი. „ფორვერტს“ ათავსებს ამსტერდამის ინტერნაციონალის ბელადის უდიდესს წერილს პროფმოძრაობის მთლიანობის საკითხის შესახებ. წერილში ნათქვამია, რომ რუსების პასუხი ამსტერდამის ინტერნაციონალის წერილზე მოწმობს იმას, რომ მათ არავითარი საბუთი არ აქვთ არ შევიდენ ამსტერდამის ინტერნაციონალში. პროფინტერნი აცხადებს, რომ მისი ერთად ერთი სურვილია, რომ ამსტერდამის ინტერნაციონალი დაადგეს კლასობრივი ბრძოლის გზას. კონგრესამდე. „უკანასკნელ წლების მწარე გაკვეთილების შემდეგ—ათავრცელებს გაზეთი—საჭიროა განსაკუთრებული სიფრთხილის გამოჩენა მოსკოვის მიმართ. ჩვენ ვალდებული ვართ თვალყური ვადევნოთ იმას, რომ ერთიანი ფრონტის ნიღაბ ქვეშ არ იქნეს გატარებული მზაკვრული პოლიტიკა“

„ფორვერტსი“ თავისას არ იშლის

ბერლინი. 20 ნოემბერი. „ფორვერტს“-ი, რომელმაც მიიღო პროფკავშირთა ყრილობაზე პერსელის მიერ წარმოთქმული სიტყვის სტენოგრამა, ხელმოწერილი თვით პერსელის მიერ, ცდილობს როგორმე გამოვიდეს უბერწულ მდგომარეობიდან, გაზეთი ბაზს უკავამს, რომ პერსელი მრავალჯერ მიუთითებს იმაზე, რომ მისი სიტყვა ამსტერდამის ინტერნაციონალი კ მისი რეკონსტრუქციის დღიდან 1918 წლიდან დაუღალავად აწარმოებს კლასობრივ ბრძოლას. ამსტერდამის ინტერნაციონალთან რუსების შეერთებამდე საჭიროა გამორკვევა: აქვთ თუ არა უფლება რუსეთის პროფკავშირებს შევიდენ ამსტერდამის ინტერნაციონალში რუსეთის კომპარტიის სანქციის გარეშე და რუსეთის პროფკავშირები აიღებენ თუ არა ხელს კომუჯრედების მოწყობაზე სხვადასხვა პროფკავშირებში, რომლებიც ემხრობიან ამსტერდამს.

პროფმოძრაობის თავისუფლების „მცველები“

ბერლინი. 20 ნოემბ. შვეიცარიის ბურჟუაზიული გაზეთი „ნეიე ციურიხერ ცეიტუნგ“ სწერს: „პროფმოძრაობის მთლიანობისათვის კომუნისტების მიერ წარმოდგენილი პირობები მოწმობენ იმას, რომ სოციალ-დემოკრატებს საბუთი აქვთ უნდობლობის თვალით შეხედონ მათ. ამ პირობების მიღება იქნებოდა ხელის აღება იმ საფუძვლებზე და მეთოდებზე, რომლებითაც დღემდე ხელძღვანელობდა დასავლეთ ევროპის მუშათა მოძრაობა. ეს იქნებოდა და საერთო ევროპის მუშათა მოძრაობის თვითგანადგურება. ყოველგან, სადაც კომუნისტებმა მოახერხეს პროფკავშირების ხელმძღვანელობის ხელში ჩაგდება, პროფკავშირებმა დაკარგეს თავისუფალი და დამოუკიდებელი ორგანიზაციების სახე. რუსეთში პროფკავშირები წარმოადგენენ სახელმწიფო ხელისუფლების დამოკიდებულ, ხელქვეით ორგანოებს. ფინეთში პროფკავშირები წარმოადგენენ კომუნისტურ ორგანიზაციებს. კომუნისტები სოციალ-დემოკრატების მიმართ მიმართავენ ისეთსავე ტაქტიკას, როგორც ბურჟუაზიიდან“.

„ფორვერტსი“ თავისას არ იშლის

ბერლინი. 20 ნოემბერი. „ფორვერტს“-ი, რომელმაც მიიღო პროფკავშირთა ყრილობაზე პერსელის მიერ წარმოთქმული სიტყვის სტენოგრამა, ხელმოწერილი თვით პერსელის მიერ, ცდილობს როგორმე გამოვიდეს უბერწულ მდგომარეობიდან, გაზეთი ბაზს უკავამს, რომ პერსელი მრავალჯერ მიუთითებს იმაზე, რომ მისი სიტყვა გამოხატავს მხოლოდ მის საკუთარ აზრსო. გაზეთის სიტყვით, ეს იმას ნიშნავს, რომ პერსელის თვალსაზრისი არ ეთანხმება დელეგაციის დანარჩენი წევრების თვალსაზრისს.

მაგრამ „ფორვერტს“-ი მაინც ვერ თავრავს თავის უკმაყოფილებას პერსელის სიტყვით და აღნიშნავს, რომ აეფილი მეტად „თავაზიანი“ რუსეთის პროფკავშირების მიმართ.

ჩვენ დავიცავთ მუშა და გლეხ კორესპონდენტებს

მუშა და გლეხ კორესპონდენტების წინააღმდეგ იერიშებმა საზოგადოების ბნელი ძალების მხრით ამ ბოლო დროს მასიური ხასიათი მიიღო. იგი ხშირად უკიდურეს ფორმებში იხატება. გაზეთებში ვხედებით ჯნობებს, რომ რუსეთში ამა და ამ ადგილას დაჭრეს, მოკლეს მუშა ან გლეხ-კორესპონდენტი. ყველას გახსოვს მუშკორ სპირიდონოვის და გლეხ-კორ მალინოვსკის პროცესები.

ჩვენში კორესპონდენტების დევნა თუმცა ასეთი ბარბაროსული ხასიათი არ მიუღია, მაგრამ ეს სრულებით არ ნიშნავს, რომ მას საერთოდ არ ჰქონდეს ადგილი. აქაც სწარმოებს ბრძოლა მუშა-გლეხ კორესპონდენტების წინააღმდეგ, მაგრამ ბრძოლა ჯერჯერობით უფრო ყრუ, ჩუმი. დაინტერესებული პირები ცდილობენ კორესპონდენტის თავიდან მოშორებას, ეძებენ საბაბს მისი დათხოვნისათვის, თუ ის სადმე მუშაობს მის სხვაგან გადაყვანას. „სამსახურის სარგებლობის გულისათვის“, მის დაქვეითებას და ბრალეულ სხვა; ერთი სიტყვით, ცდილობენ კორესპონდენტი ტერორქვეშ დააყენონ, რათა თან არ გაბედოს ხმის ამოღება ამა თუ იმ შემჩნეულ ნაკლულოვანების თუ ბოროტმოქმედების შესახებ.

ასე ხდება ქალაქებში, სადაც ბევრი საშუალება არსებობს კორესპონდენტის დასაცავად. სოფლად ხომ ამ მხრივ უარესი მდგომარეობაა. კორესპონდენტი თითქმის სრულებით არ არის უზრუნველყოფილი შურისძიებისაგან.

ჩვენი გაზეთის მუშა კორესპონდენტებიც ხშირად სჩივიან, რომ მათ მოელინ საფრთხე, თუ სიმართლე დაწერეს და ბოროტმოქმედება გამოამეღავნეს.

ოაზე ღაღადებს ეს ფაქტი? პირველ ყოვლისა იმაზე, რომ საბჭოთა და საქმეურ-ნეო დაწესებულებებში ჯერ კიდევ ბლომად არიან მოკალათებული მშრომელთა ხელისუფლების მტრები, ბნელი კომბინატორები, რომელნიც ბოროტად იყენებენ თავიანთ თანამდებობას, სჩადიან უკანონობას, ითვისებენ, ფლანგავენ ხალხის სიმდიდრეს.

ჩვენი კორესპონდენტები კი მოწოდებული არიან ამხილონ ყოველგვარი დეფიციტი, უკანონობა და ბოროტმოქმედება. და ამ მოვალეობას ისინი კიდეც ასრულებენ შეძლებული ყურადღება მიექცეს იმ გარემოებას, რომ ესა თუ ის ქონება, რომელიც ამა თუ იმ ადმინისტრატიულ-ტერიტორიალური ერთეულისთვის უფრო საჭირო და სასარგებლოა ან მისი მოვლა - პატრონობა უკეთესათ შეუძლია, სხვა რომელიმე ერთეულის ხელში არ დარჩეს.

3. ადმინისტრატიულ-სამეურნეო და კულტურულ-სოციალურ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილების გეგმა გადახინჯულ უნდა იქნას ქალაქისა და სოფლის მოთხოვნილებათა თანაბარი და სწორი აღრიცხვის მიხედვით.

ამ მოთხოვნას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ეძლევა ჩვენთვის, საქართველოს კომუნისტურ პარტიისთვის, რომლის უმაღლეს ორგანომაც ამ რამდენიმე ხნის წინათ დადგენილება გამოიტანა, სოფლისა და გლეხის საჭიროებებს განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს. ამ მხრით ჩვენს პრაქტიკულ მუშაობაში ერთგვარი გადახრა მოხდა ქალაქის სასარგებლოთ. ეს ადგილი აუახსნელიცაა. რევოლიუციის მოწინაე რაზმი — პროლეტარიატი — სურვილ ქალაქშია, და ოქტომბრის რევოლიუციის პირველ ხანებში სწორედ ქალაქისკენ იყო ყურადღება მიპყრობილი. მაგრამ დღეს სოფელს მეტი ყურადღება უნდა მიეექცეოთ და გლეხ-კაცობა საბჭოთა აღმშენებლობის აქტიურ მონაწილეთ გავხადოთ. ამ მხრით სოფლის და ქალაქის საჭიროებაა სწორს აღრიცხვას და ადგილობრივ რესსურსთა სწორს საბიუჯეტო განაწილებას ქალაქისა და სოფლის ტერიტორიალურ ერთეულებს შორის უდიდესი მნიშვნელობა ეძლევა.

4. გადაუდებელ მოთხოვნათა ნორმალური ზრდა ანაზღაურებულ უნდა იქნას იმით, რომ სათანადოთ გაიზარდოს შემოსავალი ადგილობრივი მნიშვნელობისა.

ამ მხრით განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს არა საგადასახადო შემოსავალს. ამ დარგში მუშაობა უნდა სწარმოებდეს ორი მიმართულებით: 1) უნდა გაუმჯობესდეს ექსპლოატაცია არსებულ საწარმოო დაწესებულებათა, მოხდეს ინტენსიური სარგებლობა არსებული ქონების და 2) აღმოჩენილ იქნას ახალი საშუალებანი არა საგადასახადო შემოსავლის გაზრდისა. ამ მხრით საქართველოში ჯერ ბევრი რამის გაკეთება შეიძლება, ჯერ კიდევ ყველა შესაძლებლობანი არ არის ამოწურული.

5. სამუშაო ხელფასი შეფარდებული უნდა იყოს ადგილობრივ ფინანსიურ შესაძლებლობასთან.

წარსული წლების ბიუჯეტების განხილვა გვიმტკიცებს, რომ ძალიან ხშირათ ადგილობრივ ბიუჯეტებში, ისეთებშიაც, რომლებიც სახელმწიფოს გაან დიდ დოტაციას მოიპოვებენ, სამუშაო ხელფასი სახელმწიფო მინიმუმზე ბევრად მეტად იყო ნავარუდევი. იქმნებოდა ისეთი არანორმალური მდგომარეობა, როდესაც, ერთი და იგივე თანამდებობის პირი სახელმწიფო ბიუჯეტით გაცილებით უფრო ნაკლებს იღებდა ვიდრე ადგილობრივი ბიუჯეტით, მიუხედავათ იმისა, რომ ასეთი ადგილობრივი ორგანო მომეტებული ხელფასის დაფარავს იმავ სახელმწიფოსაგან თხოულობდა. ცეკას ზემოხსენებული დებულება სწორედ იქითკენ არის მიმართული, რომ ამ არა ნორმალურ მდგომარეობას ბოლო მოეღოს და საშუშაო ხელფასის საკითხი დაწესებულ ადგილობრივ **რეალურ** შესაძლებლობას შეუფარდდეს.

როგორც ვხედავთ, ცირკულიარი ადგილობრივ ბიუჯეტის საკითხს ორ ხაზის აღებას, რომელიც ადგილობრივი მეურნეობა ბიუჯეტის ერთ-ერთ ერთეულ ერთ-ერთ ერთეულ ერთ-ერთ ერთეულ

შემთანხმებლებმა ნაფალის გაფიცვა

ბერლინი. 20 ნოემბ. ქალაქის რაიონის გზების მუშათა გაფიცვა ბერლინში დამთავრდა. აღდგენილია ნორმალური მიმოსვლა. გაფიცვა ჩაშალა პროფკავშირთა ბიუროკრატიის მოლალატური მანევრის წყალობით. გაფიცულთა კრებებზე მუშები სასტიკად ილაშქრებდენ იმ თათბირის წინააღმდეგ, რომელიც შესდგა ერთის მხრით საგაფიცო კომიტეტის ბელადებს და პროფკავშირთა წარმომადგენლებს და მეორეს მხრით რაინისა-გზების დირექციის შორის. კენჭისყრის დროს საგრძნობი უმრავლესობა მიემხრო გაფიცვის გაგრძელებას. შემდეგ დამსწრეთა უმრავლესობამ დასტოვა კრება. ბელადებმა ისარგებლეს ამით. შოამ'ადეს ნიადაგი დარჩენილებს შორის და საკითხს ხელახლად უყარეს კენჭი. ასეთ პირობებში უმრავლესობამ არ მისცა ხმა გაფიცვის გაგრძელებას—და საგაფიცო კომიტეტმა გაფიცვა დამთავრებულათ გამოაცხადა.

ჰანეგის სამეფოში

სიმშილით სიკვდილი.

ვარშავა. 19 ნოემბერი. **კალიშის ციხეში მოკვდა სიმშილობისაგან კომუნისტი გროდეცკი.**

მენშევიკებმ თანამშრომლობენ „ოხრანკასთან“.

ვარშავა. 19 ნოემბერი. სასამართლომ ლვოვში გაამართლა გაზეთ „სლოვო რაბოტნიჩე“-ს რედაქტორი რომელიც პასუხისგებაში მისცეს პოლონეთის სოციალისტური პარტიის, წევრებმა სტანისკმა და კეკპინსკიმ რადგან მან დაბეჭდა შენიშნა იმის შესახებ, რომ ზემოდ დასახელებული პირები თანამშრომლობენ „ოხრანკაში“, რომელნიც აპატიმრებენ კომუნისტებსო.

ძალიან ფედუკევიჩის წერილი.

ვარშავა. 20 ნოემბერი. ყველა გაზეთებმა გადაბეჭდეს „როსტა“-ს ცნობა იმის შესახებ, რომ ქსენძმა ფედუკევიჩმა გაუგზავნა რომის პაპას წერილი, რომელშიც **ფედუკევიჩი ბრალს სდებს პოლონეთის მთავრობას იმაში, რომ ის რუსეთის კათოლიკურ ხალხდელეგაციას უკრძალნაში, ადენინებს მას ჯაშუშობას პოლონეთის სასარგებლოდ.** წერილმა დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა. გაზეთები მოითხოვენ მთავრობისაგან განმარტებას.

სხვა და სხვა ამბები

— **ერთა ლიგა.** გამოირკვა, რომ ბალეიხიც მომხრე ყოფილა იმისი, რომ გერმანია შევიდეს ერთა ლიგაში „ზოგიერთი პირობების დაცვით“.

— **ფინეთში.** ახლო ხანში ფინეთში მოხდება პრეზიდენტის არჩევნები. სოციალ-დემოკრატებმა თავის კანდიდატად წამოაყენეს ტანერი.

— **წითელი დახმარება.** შეეიცარიის კომპარტიამ გამოუშვა მოწოდება გერმანიაში კომუნისტების დევნის შესახებ. მოწოდებაში ნათქვამია, რომ შვეიცარიის კომპარტიის დღეგანდელი ლოზუნგია წითელი სანდარების გაწვევა გერმანიის ამბანაგებისადმი.

— **რუმინეთის უანდარმები.** რუმინეთის რეაქციონერებმა დაიწყეს სასტიკი კამპანია გლეხთა პარტიის ბელადის ლუპუს წინააღმდეგ. მას ბრალად სდებენ ინსტრუქციის მიღებას გლეხთა ინტერნაციონალიდან.

— **მეფე ვიკარი.** ესპანეთის ცნობილმა გენერალმა ბლასკო იბანესმა ბარიზში გამოუშვა წიგნი ესპანეთის მეფე ალფონსის წინააღმდეგ. იბანესი აცხადებს, რომ ალფონსი სპეკულაციას ეწევა მაროკოს ომით, რადგან გემების კომპანიის აქციონერია.

— **გაფიცვა.** ბრესლავლში (გერმანია) გაიფიცენ ელექტრონის სადგურების მუშები. მოთხოვენ შრომის ხელფასის გადიდებას.

— **120.000 მოსამსახურე—ქუჩაში.** ჩეხო-სლოვაკიის მთავრობა „ეკონომიის“ მიზნით ითხოვს 120.000 კაცს.

კომინტერნში

2 ნახევარი ინტერნაციონალის წინააღმდეგ

მოსკოვი. 20 ნოემბ. იმის გამო, რომ ხეგლუნდი და მისი მომხრეები შეეცადნენ დაარსონ ახალი ინტერნაციონალი, კომინტერნის აღმასკომის წარმომადგენელმა შვეიცარიაში, ხეკპერმა „როსტას“ თანამშრომელთან საუბრის დროს განაცხადა:

ახალ 2 ნახ. ინტერნაციონალის შექმნა, მიუხედავათ იმისა, რომ ეს არის ხეგლუნდის და მისი ამხანაგების კონტრ-რევოლიუციონურ პოლიტიკის გაგრძელება,—მაჩვენებელია იმისა, რომ ტრანგლეის და ხეგლუნდის მომხრეება ილტვიან საერთაშორისო ურთიერთობისაკენ სხვა ქვეყნების მუშებთან სოლიდარობის დამყარებისაკენ.

2 ნახ. ინტერნაციონალის შექმნის საწინააღმდეგოთ კომინტერნმა გადასწყვიტა მოიწვიოს სკანდინავიის კონფერენცია, შვეიცის, ნორვეგიის, დანიის და ფინეთის კომპარტიების კონფერენცია. ეს კონფერენცია განაზღვრავს იდეოლოგიურ და ორგანიზაციულ ამოც ნებს ავანტი-ტრანმელლედებურის ინტერნაციონალის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

ნითელ რესპუბლიკებში

რუსეთი.

„რემედასს“-ის კვირა.

მოსკოვი, 19 ნოემბ. „რემედასს“-ის კვირეულ ჩატარებული იქნება შემდეგი ლოზუნგებით: „ვისაც სურს რევოლიუციის გამარჯვება, ის შეეა „რემედასს“-ის წევრათ“. „მშრომელთა საერთაშორისო კავშირი—მონობის და ექსპლოატაციის წესწყობილების დამარცხების საწინააღმდეგოა“. „გლეხო, დაეხმარე დასავლეთის ძმებს მემამულეების და ბანკირების დაშობის საქმეში — შედი „რემედასს“-ის წევრათ“, „გლეხის ქალო, დაეხმარე ბურჟუაზიის მიერ დახოცილ რევოლიუციონერების ქვრივებს და ობლებს“

„ახალგაზრდა გლეხებო, მოიგონეთ ახალგაზრდა რევოლიუციონერები, რომლებიც დახვრიტა ბურჟუაზიამ,—ბრძოლა დაუპირე შენი ახალგაზრდული ძალებით „რემედასს“-ს.“

მელითონეთა საკავშ. კონფერენცია

მოსკოვი. 21 ნოემბ. 20 ნოემბერს გაიხსნა მელითონეთა სრულიად საკავშირო კონფერენცია.

მელითონეთა კავშირის ცენტრალურ კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრმა ვორობიოვმა თავის მოხსენებაში პროფკავშირის საორგანიზაციო და კულტურულ-განმანათლებელ მუშაობის შესახებ განაცხადა, რომ მრეწველობაში მომუშავე მელითონეთა რიცხვი უდრის 537.000, აქედან კავშირის წევრია—495,000 კაცი. საწევრო გადასახადის შემოტანა სუსტად მიმდინარეობს. კავშირის აპარატში მომუშავე ერთ მუშაკზე მოდის კავშირის 645 კაცი.

კავშირის ცენტრალურ კომიტეტის სატარიფო ეკონომიურ მუშაობის შესახებ გაკეთებულ მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ ხელფასი ლითონის წარმოებაში უდრის ომის წინა დროის ხელფასის 51 პროცენტს. შემდეგში ხელფასის მომატება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც შრომის ნაყოფიერება აწეული იქნება 20—25 პროცენტით შედარებით ომის წინა დროის შრომის ნაყოფიერებასთან.

რკ.-გზელთა კავშირის ც. კ. პლენუმი

მოსკოვი. 21 ნოემბ. 20 ნოემბერს გაიხსნა რკინისგზელების ცენტრალურ კომიტეტის პლენუმი.

ანდრეევის მოხსენებაში რკინისგზელების ცენტრალურ კომიტეტის მუშაობის შესახებ აღნიშნული იყო შემდეგი:

მიუხედავად რკინისგზის მუშა-მოსამსახურეთა შტატების შემცირებისა, პროფკავშირის წევრთა რიცხვი არ შემცირებულა და, პირიქით, კიდეც გაიზარდა შარშანდელთან შედარებით. 1923 წ. ივლისში ირიცხოდა 667.000 რკინისგზელი, ამავ წლის ივლისში—800.000.

ხელფასი შარშანდელ ოქტომბერთან შედარებით გაიზარდა 61 პროცენტით. შარშანდელი წლის ოქტომბერში რკინისგზელთა ხელფასის საშუალო დონე უდრიდა 25,5 მანეთს, ხოლო ამავ წლის სექტემბერში იგი უდრის 40 მანეთს. ომის წინ დროის ხელფასთან შედარებით ხელფასის სიდიდე ამ კვარტალში უდრის 50 პროცენტს.

მუშა და გლეხ კორესპონდენტების დასაცავად

მოსკოვი. 21 ნოემბ. იუსტიციის სახ. კომისარმა კურსკიმ ამ ბოლო დროს ნუშკორებზე და გლეხკორებზე თავდასხმის გახშირების და აგრეთვე ამგვარ ბოროტმოქმედებათა კვალიფიკაციის სიბნელის გამო, მისცა საგუბერნიო პროკურორებს შემდეგი განკარგულება:

იმ შემთხვევაში, როდესაც კორესპონდენტი ეკუთვნის რომელიმე მუშურ-გლეხურ ორგანიზაციას, მაგ. კომპარტიას, პროფკავშირს, საბჭოს წევრი, გლეხთა საურთიერთო დახმარების კომიტეტის წევრი და სხვ., როდესაც მისი მკვლელობა მოხდა კონტრ-რევოლიუციონურ მიზნით, მაშინ ასეთი ქმედობა უნდა დაისაჯოს სისხლის სამართლის კოდექსის 64 მუხლის თანახმად. იმ შემთხვევაში, თუ კორესპონდენტის მკვლელობა მოხდა პირად ნიადაგზე, როდესაც მკვლელობა მოხდა არა კორესპონდენტის მოღვაწეობასთან დაკავშირებით, მკვლელი უნდა დაისაჯოს სისხლის სამართლის კოდექსის 142 მუხლის თანახმად.

ამასთანავე გაცემულია განკარგულება მიღებული იქნეს ზომები გაზეთებში მოთავსებული შენიშვნების გამო კვლევა-ძიების საჩქაროთ დასამთავრებლათ სოფლის ყრილობებზე და ადგილობრივ პრესაში იმ პიროთა სასტიკად დასჯის საკითხის ფართედ გასაშუქებლათ, რომელნიც თავს დაეხსმიან მუშა ან გლეხ კორესპონდენტებს. გაზეთებში მოთავსებულ შენიშვნების გამო გამოძიებული საქმე უნდა იქნას განხილული გადაუდებლათ.

ამმ. ტროცკის ახალი გამოსვლის გამო

გერმანიის კომპარტიის ცეკა ეთანხმება რ. კ. პ. ცეკას ხაზს

მოსკოვი. 21 ნოემბ. რ. კ. პ. ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო. ბერლინიდან გერმანიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის წერილი. ამ წერილში ნათქვამია:

„გერმანიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი მუშუარუბას გამოსთქვამს, რომ ტროცკი, მიუხედავად ყველა კომპეტენტურ ინსტანციების გადაწყვეტილებებისა, საკიროდ სთვლის სწორედ ასეთ მომენტში კვლავ განაახლოს დამთავრებული პარტიული დისკუსია რ. კ. პ. რიგებში.

გერმანიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი ერთხელ კიდევ გადაჭრით აცხადებს, რომ ის სავსებით ეთანხმება რ. კ. პ. ცეკას ხაზს და იმედი აქვს, რომ ყველა ამხანაგები და კომპარტიის ყველა ორგანიზაციები სავსებით დაიკავენ და გაატარებენ მიღებულ ხაზს.“

უკრაინის კომკავშირი ტროცკის წიგნის შესახებ

ხარკოვი. 21 ნოემბერი. უკრაინის ახალგაზრდობის კომკავშირის ცენტრალურმა კომიტეტმა და კომკავშირის ხარკოვის საგუბერნიო კომიტეტმა განაცხადეს, რომ ისინი სავსებით უერთდებიან იმ აზოს, რომელიც გამოთქმული იყო რუსეთის ახალგაზრდა ლენინელთა კომკავშირის ცენტრალურ მოსკოვის და ლენინგრადის კომიტეტების წერილში ტროცკის წიგნის „ოქტომბრის გაკვეთილები“ შესახებ.

ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში

აზერბეიჯანი

სამოსამართლო აპარატის შემოწმება.

ბაკო. 20 ნოემბერი. იუსტიციის სახ. კომისარიატი შეუდგა აზერბეიჯანის სამოსამართლო დარგში მომუშავეთა აღრიცხვას და სამაზრო აპარატის მუშაობის შემოწმებას.

აზერბეიჯანის შესწავლა.

ბაკო. 20 ნოემბერი. აზერბეიჯანის შემსწავლელმა საზოგადოებამ აღძრა შუამდგომლობა აზერბეიჯანის შესწავლის კურსების გახსნის შესახებ. კურსებზე იქნება შემდეგი განყოფილებანი: საბუნებისმეტყველო-სოციალური, ეკონომიური და ისტორიულ-ფილოგრაფიული.

რევედასი.

ბაკო. 20 ნოემბერი. „რემედასს“-ის ასარგებლოთ შეკრებილი შემოწირულება ოქტომბრის დღეებში უდრიდა 4,000 მანეთს.

სომხეთი.

კატარის ქარხნების ამუშავება.

ერევანი. 21 ნოემბ. სომხეთის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს თავმჯდომარემ სომხეთის სატელეგრაფო სააგენტოს თანამშრომელთან საუბრის დროს განაცხადა:

„კატარის ქარხნების საწარმოო პროგრამა მიმდინარე წელს შესრულებული იქნება 100 პროცენტით. საკმაო ფინანსიური დახმარების წყალობით კატარის ქარხნები მოქცდებს 1924—25 წელს 150.000 ფუთამდე გადამდნარ სპილენძს.

1926 წელს სპილენძის დამუშავება შესაძლებელია ავიყვანოთ 300.000 ფუთამდე.

მეგამბეობის კურსები

ერევანი. 21 ნოემბერი. მეგამბეობის ამიერ-კავკასიის კომიტეტის განყოფილება ხსნის სომხეთში ორთვიან კურსებს მეგამბეობის დარგისათვის კვალიფიციური მუშაკების მოსამზადებლად.

დღეს, 22 ნოემბერს, ცენტრალურ პარტკლუბში, საღამოს 8 საათზე

ამხ. მამია ოკრახელაშვილი

გააკეთებს მოხსენებას

„ბოლშევიზმი და მენშევიზმი საქართველოში“

მოწვეულნი არიან პოლიტ. და პარტსკოლების ხელმძღვანელები და აგრეთვე ტფილისის ორგანიზაციის აქტიური მუშაკები.

ტფ. კომეტ. საბჭოს-საპრეზ. განყოფილება.

დღეს, 22 ნოემბერს დილის 10 საათზე ტფილისის კომიტეტის სამდივნოში მოწვეულია

ხაკ. კომპარტიის თბილისის კომიტეტის

პრეზიდიუმის სხდომა.

ტფ. კომიტეტის პრეზიდიუმის წევრთა და კანდიდატთა დასწრება სავალდებულოა.

ტფ. კომიტ. მდივანი—რუბენი.

საქართველოს მთავარი მუზეუმი.

საქართველოს მუზეუმი წარმოადგენს მეცნიერულ და კულტურულ საუკეთესო დაწესებულებას ჩვენში.

მისი მთავარი მიზანია—საქართველოსა და მეზობელ ქვეყნების ბუნებისა და ეთნოლოგიურ ძეგლების შესწავლა.

ამ მხრივ ძალიან ბევრი რამეც არის გაკეთებული და ერთობ მდიდარი მასალა არის დაგროვილი.

მუზეუმში არის ექვსი მთავარი განყოფილება: გეოლოგიური, ბოტანიკური, ზოოლოგიური, ეთნოლოგიური და არქეოლოგიური.

გეოლოგიურ დარგში დაგროვილია საქართველოსი და მეზობელ ქვეყნების მინერალოგიური, პეტროლოგიური და პალეონთოლოგიური მასალები. იქვე იმყოფება მადნეულობათა მრავალი ნიმუშები. ამ დარგში კოლექციათა რიცხვი აღწევს 46000-მდე.

ბოტანიკურ განყოფილებაში დაგროვილია ფლორის-ჰერბარიუმის 100,900-დე ნიმუში.

ზოოლოგიურ განყოფილებაში მილიონზე მეტი ნემუშებია. ეს განყოფილება ერთ უმდიდრეს და ულამაზეს კუთხეს წარმოადგენს. იქ მოიპოვება როგორც გამხმარი, აგრეთვე სპირტში შენახული ათასფეროვანი მწერები. შემდეგ—ქვეძმრომელები-ფრინველები და ცხოველები.

არქეოლოგიურ განყოფილებაში მოიპოვება 6.500-დე ნიმუში. აქვე არის საქართველოს ქვის ხანის და უარეოეს კულტურის ნაშთები, ვანის ლურსმული წარწერები, პანტიკაპეის (ქერჩის მიდამოების) ბრინჯაოს ხანის კოლექციები, მცხეთა სამთავროს გათხარის მასალები, აღმოსავლეთ ნუმიზმატიკის კოლექცია და სხვ.

ეთნოლოგიურ დარგში—46.000-დე ნიმუშია. მათ შორის ბუდიკის, სპარსული მინიატიურების, კაკასიის ხალხთა კოსტიუმები, აღმოსავლეთიური ხალიჩები, ქსოველები.

ყველა ამ განყოფილებებს აქვთ ლაბორატორია, სადაც სწარმოებს ტეხნიკური და მეცნიერული დამუშავება სათანადო მასალებისა.

მუზეუმი აწყობს სამეცნიერო ექსპედიციებსა და ექსკურსიებს. მან ჩაატარა საძარკველი საქართველოს კუთხეებრივ შესწავლას. ამ მიზნით უკანასკნელ ხუთი წლის განმავლობაში მოეწყო ხუთი დიდი სამეცნიერო ექსპედიცია გურიაში, ოდიშსა და რაჭა-ლეჩხუმში.

აგრეთვე მესხეთში და თიონეთის მაზრაშიც მოწყობილი იყო ორ-ორი ეთნოლოგიური ექსკურსია.

ამავე დროს მუზეუმი წარმოებს თბილისისა და მცხეთის მიდამოების სისტემატიურ შესწავლას. განსაკუთრებული ყურადღება აქვს მიქცეული მცხეთის არქეოლოგიურ შესწავლას, სადაც ამ ბოლო დროს ფრიად საინტერესო სამარეები აღმოჩნენ.

მუზეუმს აქვს საკუთარი სამეცნიერო ბიბლიოთეკა. 70.000 ტომი სხვადასხვა ენებზე. მასვე გამოუცია 2 ტომი სამეცნიერო ნაშრომებისა და ორიც ჰერიოდული „მოამბე“.

დირექციას აღდგენილი აქვს კავშირი მსოფლიო ცნობილი სამეცნიერო დაწესებულებებთან თავის გამოცემათა გაცვლა-გამოცვლის ნიადაგზე.

საქ. მუზეუმი აწარმოებს დაბეჯითებულ მუშაობას, რომ ფართე მასებისთვისაც ხელმისაწვდომი გახდეს მუზეუმში დაგროვილი მასალების ნახვა და გაცნობა. ამ მიზნით მუზეუმმა უკვე მოაწესრიგა ზოოლოგიური განყოფილება ახალ შენობაში, სადაც ახლოს მხარეს და ამ მოკლე დროში გახსნილი იქნება ფართე საზოგადოებისთვის. სხვათა შორის ამ განყოფილებაში იმყოფება ამ მუზეუმის სიამაყე „დედლის ციყვი“.

მუზეუმს განაგებს გ. ოლოგი ნ. უფინანი, რომელიც არ სზოგავს თავის ცოდნასა და უნარს ამ დაწესებულებას საერთო წარმატებისთვის.

ლ.

ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირი და ოქტომბრის რევოლიუცია

(ამხ. ტროცკის „ოქტომბრის გაკვეთილების“-ს გამო)

ახალგაზრდობის ბოლშევიკურათ აღზრდის საფუძველია პარტიის ისტორიის შესწავლა. ჩვენი პარტიის ახალგაზრდა თაობა ახლოდან ბოლშევიკურ თაობაა, კომკავშირი მხოლოდ მაშინ გაამართლებს ახალგაზრდა ლენინელთა კავშირის საბელწოდებას, თუ ის სწორათ, ე. ი. ლენინის მოძღვრების პრინციპების თანახმად გაიგებს და შეითვისებს წარსული რევოლიუციონური ბრძოლის გამოცდილებას. ისტორია ძვირფასია ჩვენთვის სწორეთ იმით, რომ ის არის არსენალი, საიდანაც შეიძლება იარაღის მიღება მომავალი ბრძოლისათვის. პარტიული წარსულის ყალბ დახასიათებას, წინანდელი გამოცდილებიდან შემცდარ გაკვეთილებს ამოღებას შეუძლია გამოიწვიოს—და აუცილებლათ გამოიწვევს—ყალბი დასკვნები ეხლანდელი და მომავალი დროისათვის. რაც უფრო მნიშვნელოვანია ის ეპოქა, რომელზედაც ლაპარაკია, მით უფრო მეტი მნიშვნელობა ეძლევა სწორ, ე. ი. ბოლშევიკურ, მიდგომას ამ ეპოქისადმი.

„ოქტომბრის გაკვეთილებში“,—შესავალში, რომელიც დაურთო ამხ. ტროცკიმ მის მიერ ამასწინათ გამოცემულ წიგნს „1917 წელი“, ჩვენს აზრით, მოცემულია შემცდარი და პოლიტიკურათ მეტათ საზარალო მიდგომა ჩვენი პარტიის ისტორიის ერთერთ მნიშვნელოვან მომენტისადმი, სახელდობრ—ოქტომბრის გადატრიალებისადმი. მაგრამ „ოქტომბრის გაკვეთილები“ არის იმ მთელ რიგ შეცდომების და ფაქტების დახასიათების გაგრძელება, რომლებიც დაუშვა ამხ. ტროცკიმ მის წინანდელ წიგნებში, წერილებში და ზეპირ გამოსვლებში, სადაც ის ეხებოდა ჩვენი პარტიის ბრძოლის სხვა ეტაპებსაც. მეორეს მხრივ, ამხ. ტროცკი თავის უკანასკნელ ნაწარმოებს, საკითხს ხედავ არა მარტო ისტორიულად, თვალსაზრისით, არამედ მან საერთაშორისო კომუნისტური მოძრაობის საკითხების განხილვის დროს წამოაყენა თავისი პოლიტიკური პლატფორმა, რომელიც არ ეთანხმება პარტიის ხელმძღვანელ ორგანოების და კომინტერნის უკანასკნელ კონგრესის პოზიციას. ამიტომ რ. ა. ლ. კ. კ ცენტრალურ კომიტეტს არ შეუძლია სინდისით შეხედეს ამხ. ტროცკის უკანასკნელ გამოსვლას და მოვალეთ სთვლის თავის თავს აუწყოთ გამოსთქვას თავისი აზრი ამ გამოსვლის შესახებ.

ჩვენ თვითეული ბოლშევიკის ყველა საფუძვლების საფუძვლათ ვსთვლით პატივისცემას და თაყვანცემას პარტიისათვის, როგორც ერთ მთლიან მებრძოლ კოლექტივისთვის. ლენინი, რომლის სახელსაც სიამაყით ატარებს ჩვენი კავშირი, და პარტია ჩვენს თვალში გაერთიანებული არიან ერთ მთლიან ერთეულში. ლენინი არასოდეს არ აყენებდა თავის თავს პარტიაზე მაღლა. ის წინ მიდიოდა, ის ყველაზე უფრო შორს იხედებოდა, მაგრამ ლენინი იყო სწორეთ ბელადი პარტიისა, მისი პირველი და საუკეთესო ჯარისკაცი, მისი მეფეროშე. შეუძლებელია ლენინის გამოყოფა პარტიისაგან და პარტიის გამოყოფა ლენინისაგან.

ასე იზრდებოდა კომკავშირი ლენინის ხელმძღვანელობით. და ამიტომ ჩვენ არ შეგვიძლია არ გამოვიდეთ პროტესტით ბოლშევიკური პარტიის და ოქტომბრის აჯანყებაში მისი როლის ისეთი დახასიათების წინააღმდეგ, რომელსაც იძლევა ამხ. ტროცკი თავის „ოქტომბრის გაკვეთილებში“.

ბოლშევიკური პარტია, ოქტომბრის გადატრიალების ხელმძღვანელი არ სჩანს იმ სურათში, რომელსაც ამხ. ტროცკი იძლევა. სად არის ცენტრალური კომიტეტი, რომელიც ხელმძღვანელობდა ბრძოლას კორნილოვის წინააღმდეგ, რომელმაც მოაშთადა და მოიწყო აჯანყება? სად არის პეტერბურგის კომიტეტი? სად არის პეტერბურგის რაიონები და საგიტაციო საორგანიზაციო და ბრძოლისათვის მოსამზადებელი მუშაობის წარმოება ფაბრიკებში, ქარხნებში და სამხედრო ნაწილებში? სად არის მოსკოვის ორგანიზაცია? სად არის პარტიული მასა, რომელიც ეზმოკრებილი იყო ლენინის გარშემო და რომელიც ბრალს უდებდა მის ხაზს ყოველგვარ იმედების და რაკეის გარეშე? ყველაფერი ეს არ სჩანს, ანდა ყველაფერი ეს მესამე რიგშია მოქცეული. პარტიის მაგიერათ ავანსცენაზე გამოყვანილია ცალკე ბელადები.

სამაგიეროთ დაწერილებით გახსენებული, გადასინჯული, ერთმანეთზე შეეკონწებული და მყუთრ რიგებში დალაგებულია ყველა ის შეცდომები, რომლებიც როდისმე ჩაუდენია ლენინის რომელიმე უახლოეს მოწაფეს, რომელიმე ძველ ბოლშევიკს რევოლიუციის 8 თვის განმავლობაში; ასეთი შეცდომების გადმოლაგების მიზანია იმ „მემარჯვენე ფრაქციის“ სურათის მოცემა, რომელიც ლენინის წინააღმდეგ იბრძოდა.

სამაგიეროთ პირველ რიგში წამოყენებული და ხაზგასმული ის მომენტები, რომლებსაც შეუძლიათ სახელი გაუტეხოს პარტიას, როგორც მთლიან ეროეულს, და ამაღლოს ცალკე „მხსნელები“.

ამხ. ტროცკის ნაწერიდან ისე გამოდის, რომ პარტია აღარ არის, პარტიის მაგივრათ მოქმედობენ ბელადები. ლენინი შორიდან იძლევა რჩევას და ისიც ხანდახან შემცდარს პრაქტიკულ საკითხებში (აჯანყების დრო, „საბჭოთა ლეგალობის“ შესახებ და აჯანყების დაწყება მოსკოვში). ბრძოლას კი პარტიის გარდა ხანდახან მისი სურვილის წინააღმდეგაც მეთაურობენ ცალკე ბელადები, უპირველესყოვლისა, თვითონ ამხ. ტროცკი.

ამხ. ტროცკიმ ბრძოლის სასწორიდან გადმოაგდო პარტია და მან ყალბათ დაახასიათა ბოლშევიკური პარტიის როლი ოქტომბრის გადატრიალებაში. კომკავშირმა, რომელშიაც ჯერ კიდევ დარჩენილან ისეთი ამხანაგები, რომლებიც მონაწილეობას იღებდენ ოქტომბრის ბრძოლებში, უნდა უარჰყოს ოქტომბრის ასეთი დახასიათება. რადგან ოქტომბრის გადატრიალება მთელი პარტიის საქმე იყო ლენინის მეთაურობით.

ამხ. ტროცკი მეტად სასტიკათ ილაშქრებს იმ შეცდომების წინააღმდეგ, რომლებიც დაუშვეს ამხ. ზინოვიევმა და კამენევმა ოქტომბერში. ეს შეცდომები ყველამ იცის და ისინი დიდი ხანია უკვე აღიარებული და გამოსწორებულია თვით იმ ამხანაგების მიერ, რომლებიც შეცდნენ. თვითეული ამხანაგისათვის, ვინც რამოდენიმეთ მაინც იცნობს ბოლშევიკური პარტიის ისტორიას, აშკარაა, რომ ამ ამხანაგების ოქტომბრის დროებითი შეცდომები გამოსყიდულია იმ მუშაობით, რომელსაც ეწეოდენ ისინი ორი ათეული წლის განმავლობაში ოქტომბრის გადატრიალებამდი და მის შემდეგ. ყველამ იცის აგრეთვე ისიც, რომ ამხ. ლენინი აფასებდა ამ ამხანაგების მუშაობას და მათ მიერ ჩადენილ შეცდომების მნიშვნელობას. თავის წერილში იტალიელ კომუნისტების მიმართ 1920 წელში ის სწერდა.

„ოქტომბრის რევოლიუციის წინ რუსეთში და ჩქარა მის შემდეგ რუსეთის ზოგიერთმა საუკეთესო კომუნისტებმა ჩაიდინეს შეცდომა, რომელსაც ეხლა აღარ იგონებენ ჩვენში. რატომ აღარ იგონებენ? იმიტომ, რომ, თუ საჭიროება არ მოითხოვს, სამართლიანი არ არის იმ შეცდომების მოგონება, რომლებიც ეხლა სავსებით გაფორებულია. რამოდენიმე კვირის შემდეგ, სულ დიდი რამოდენიმე თვის შემდეგ, ყველა ამ ამხანაგებმა დაინახეს თავისი შეცდომები და დაბრუნდენ ყველაზე უფრო პასუხისმგებელ პარტიულ და საბჭოთა თანამდებობებზე“.

თავის თავად ცხადია, რომ ამ შეცდომების და რაკეის ამოშლა ოქტომბრის გადატრიალების ისტორიადან შეუძლებელია. მაგრამ საკმარისია წაიკითხოთ „ოქტომბრის გაკვეთილები“ რომ დარწმუნდეთ იმაში, რომ აქ საქმე შეეხება წარსული შეცდომების არა ობიექტიურ დახასიათებას, არამედ ჭესასტიკეს პოლემიკას იმ ორი ამხანაგის წინააღმდეგ, რომლებსაც პასუხისმგებელი თანამდებობები უკავიათ ჩვენს პარტიაში,—პოლემიკას, რომელსაც ამხ. ტროცკი ეხლა აწარმოებს ძველ, უკვე გამოსწორებულ შეცდომებთან დაკავშირებით და რომელიც არსებითად არის ცდა პარტიულ დისკუსიაში დამარცხების შემდეგ გამოყენებული იქნეს ძველ პარტიული დავა იმისათვის, რომ შეიცვალოს ეხლანდელი პოლიტიკა.

ამხ. ტროცკიმ არა მარტო გამოძებნა მკაცრი გამოთქმა ნამდვილი შეცდომების კვალიფიკაციისათვის. მან გაადიდა და გაბერა ეს შეცდომები. ასე, მაგალითად, მოყავს რა ეროი ფრაზა ამხ. კამენევის და ზინოვიევის ოქტომბრის წერილიდან: „დამფუძნებელი კრება და საბჭოები—აი სახელმწიფო დაწესებულებების ის შეერთებული ფორმა, რომლისკენაც ჩვენ მიგდივართ“,—ამბობ. ტროცკი შენიშნავს:

„მეტად დამახასიათებელია მემარჯვენეების მთელი ხაზისათვის ის, რომ სახელმწიფოს „შეზავებული“ ტიპის თეორია, რომელიც დამფუძნებელ კრებას უკავშირებს საბჭოებს, 1 ნახ.—2 წლის შემდეგ განმეორებული იქნა გერმანიაში რუდოლფ ჰილფერდინგის მიერ, რომელიც აგრეთვე იბრძოდა ძალაუფლების პროლეტარიატის მიერ დაპყრობის წინააღმდეგ. ავსტრო-გერმანიის ოპორტუნისტმა არ იცოდა, რომ ის პლაგიატს სჩადიოდა“.

ჩვენ არ ვიცით კომუნისტური პარტიის წევრების იმაზე უფრო მეტი მეურაკეხოფა, ვიდრე მათი შედარება დახასიათებულ სოციალურამზადა ჰილფერდინგთან. მაგრამ ამ ტროცკის დაავიწყდა ის, თუ რას სწერდა ლენინი 1917 წლის 6 ოქტომბერს:

„ძველიდან ახალზე გადასვლის დროს შესაძლებელია დროებითი „შეზავებული ტიპები“ (როგორც სამართლიანად აღნიშნა ამ დღეებში „რაბოჩი პუტ“-მა *), მაგალითად საბჭოების რესპუბლიკაც და დამფუძნებელი კრებაც (XIV, მე-2 ნაწ., 167).

აქედან სჩანს, რომ ჯერ კიდევ აჯანყების წინ ლენინსაც და პარტიის მთელ ცენტრალურ კომიტეტსაც შესაძლებლათ მიაჩნდათ დამფუძნებელი კრება და საბჭოების დროებითი „შეზავება“,—აქედან სჩანს ისიც, რომ სახელმწიფოს „შეზავებულ“ ტიპზე მსჯელობა ოქტომბრის გადატრიალებამდი სხვაგვარი უნდა იყოს—ვინემ მსჯელობა ამის შესახებ რუსეთში

*) „რაბოჩი პუტ“-ი, რომელიც გამოდიოდა აკრძალულ „პრავდა“-ს მაგივრათ, იმ დროს პარტიის ცენტრალური ორგანო იყო. ის წერილი კი, რომელსაც ეყრდნობა ამხ. ლენინი, ამხ. ტროცკის სამწუხაროთ, ეკუთვნის ამხ. ბინოვიევს.

რუსეთის ახალგ. ლენ. კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტი.

რ. ა. ლ. კ. კ. მოსკოვის კომიტეტი.

რ. ა. ლ. კ. კ. ლენინგრადის კომიტეტი.

პარტიული ცხოვრება

მუშაობა სოფლის ინტელიგენციის შორის

საკითხი სოფლის ინტელიგენციის შორის მუშაობის შესახებ,—დღეს ერთი მთავარი საკითხია ჩვენი პარტიული ორგანიზაციებისათვის.

ყველამ კარგათ ვიცით, რომ საქართველოს გას ბჭოების შემდეგ, თუ როგორ დაუნდობელ და შეურიგებელ ბრძოლას აწარმოებდა ინტელიგენცია მუშურ-გლეხურ ხელისუფლების წინააღმდეგ. ინტელიგენცია, რომელიც გამსჭვალული იყო „დემოკრატიზმის“ და „პატრიოტიზმის“ იდეებით, ინტელიგენცია, რომელიც ობიექტივად სწამლავდა მშრომელ ხალხს და ბურჟუაზიულ ყაიდაზე ფიქრობდა მათ, ვერ უარიგდებოდა ბჭოთა სისტემას.

მაგრამ დრომ, რომელიც ჩვენ საზარგებლოთ მუშაობს, თავისი გაიტანა და პროლეტარიატის რევოლიუციონერმა დიქტატურამ, რომლის ფეთიული ნაბიჯი რისხვათ ატყდებოდა ნაციონალისტურად გამსჭვალულ ინტელიგენციას, ქედი მოახრეინა მათ. ქართულ ინტელიგენციის საგრძნობ ნაწილში, კერძოდ სოფლის ინტელიგენციაში მოხდა მეტად დიდი ორიენტაცია და მათ პირი იბრუნეს ბჭოთა ხელისუფლებისაკენ. ამათ ეკ კომპარტიას მიეცა ფართო შესაძლებლობა ამ ინტელიგენციის კულტურულ და ეკონომიურ ფრონტზე გამოყენებისა.

მაგრამ როგორი მუშაობა უნდა წარმოონ სოფლად ჩვენმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა, კერძოდ სოფლის ინტელიგენციის შორის? როგორი საშუალებები უნდა იქნან გამოძრავებული, რომ ის აქტიურად ჩაებათ საბჭოთა აღმშენებლობის საერთო საქმეში?

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, ინტელიგენციის გამოყენება, იმ ინტელიგენციის, რომელშიაც მოხდა რადიკალური გარდატეხა და გულწრფელად დადგა საბჭოთა პლატფორმის თვალსაზრისზედ—აუცილებელია. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მიერ ეს საკითხი ჩრინციპიალურად გადაწყვეტილია. ამ მიმართულებით სათანადო მნიშვნელოვანი ნაბიჯებიც გადადგმულია. მხოლოდ ჩვენ ამ ჟამად ძალიან ცოდნენ ამას, თუ როგორ შეუძლებელია ამ ინტელიგენციის მიზანშეწონილად გამოყენება.

უპირველესად ყოველისა, რომ სოფლის ინტელიგენცია ორგანიზაციულად და ფრთოდ ჩაებათ საზოგადოებრივ მუშაობაში, ამისათვის აუცილებელ საკრიოებას წარმოადგენს პროფესიონალური კავშირებს, ესე იგი, სადაც თავს იყრის თვით ეს ინტელიგენცია, სახელდობრ, განათლების მუშაკთა კავშირი, ხე-ტყის მუშაკთა კავშირი, მედიკურ-სანიტარული კავშირი და სხვა,—მიექცეს განსაკუთრებული ყურადღება ჩვენი პარტიული ორგანიზაციების მიერ.

ამ მიზნისათვის საჭიროა პროფესიონალური კავშირის ეს ადგილობრივი განყოფილებები განმტკიცებული და გამაგრებული იქნენ ჩვენი პარტიული ამხანაგებით, კომუნისტებით. ეს არის, ერთი მხარე, ერთი მოკენრი სოფლის ინტელიგენციის შორის მუშაობის ეგზიღებისათვის უკეთ რომ ვსთქვათ, სოფლის ინტელიგენციის გამოყენებისათვის სოციალისტურ აღმშენებლობაში.

ამასთანავე, ერთად, ჩვენ კარგად ვიცით ის გარემოებაც, რომ სოფლის ინტელიგენციის საზოგადოებრივ მუშაობაში ჩასაბმელ ... შემშლელ და დამბრკოლებელ ... ...

წითელ ჯარში

სამილიციო სისტემა და ტერიტორ. ნაწილები.

(თეზისები მოხსენებისათვის)

1. ოქტომბრის რევოლიუციის შემ-ჯერ საბჭოთა რესპუბლიკებს, რომ-ლებიც ეხლა საბჭოთა კავშირს შე-ადგენენ, არაერთხელ განუცხადებიათ საქეყნოთ ის, რომ ისინი მშვიდო-ბიანობისაკენ მისწრაფიან და მათ არაერთხელ მიუცია წინადადება სხვა სახელმწიფოებისათვის შესდგო-ლოდენ შეიარაღების შემცირებას.

თუმცა ეს წინადადება დღემდი დადებითად არ აოის გადაწყვეტილი, მაგრამ, მიუხედავათ ამისა, საბჭოთა კავშირის საბჭოთა მთავრობა განუწყ-ვეტლივ განაგრძობს თავისი მშვიდო-ბიანი პოლიტიკის გატარებას, რომე-ლიც შეიარაღებულ ძალების შემცნი-საკითხში მისწრაფვის იკითკენ, რო-რაც შეიძლება დაუახლოვდეს ამ ძა-ლების ორგანიზაციის ისეთ სისტემ-